

Ekran hi-res

w kieszonkowym wydaniu

Jednym z bardziej wyczekiwanych PDA, który pojawić się miał jeszcze w zeszłym roku, był Eten Glofish X800. Zademontrowany po raz pierwszy w marcu na targach CeBIT 2007, przeleżał jednak sporo czasu w jakiejś zakurzonej szufladzie i dopiero dziewięć miesięcy później faktycznie znalazł się na rynku.

Dlaczego miał to być tak gorący produkt? Ponieważ planowano, że będzie to pierwszy palmtopo-telefon o naprawdę niewielkich gabarytach, integrujący pod maską m.in. wyświetlacz wysokiej rozdzielczości, moduł 3,5 G oraz dodatki, takie jak: Bluetooth, WiFi, a także GPS. Sprawdźmy więc, czy faktycznie warto było tyle czekać.

Wygląd

Srebrno-czarna obudowa Etena X800, wzbogacona gdzieś tam czerwonymi wstawkami, prezentuje się - według mnie - bardzo ciekawie. Całość robi wrażenie zwartej i dobrze przemyślanej konstrukcji. Na uparte go przyczepić się mogą tylko do lekkiego trzeszczenia obudowy, które słychać, gdy dociskamy pokrywę baterii. W przeważającej części urządzenie wykonane jest z plastiku - jedynie czarny panel otaczający ekran (z wyraźnie wypukłym napisem Glofish) jest metalowy.

Na obudowie rozmieszczono standardowy dla Windows Mobile zestaw klawiszy sprę-

towych oraz małej dżojstik. Ich obsługa jest naprawdę wygodna, chociaż dżojstik, jak w większości nowych PDA, niespecjalnie radzi sobie w mobilnych grach („zawiesza się” po wychyleniu na ukos).

Parametry

Do najistotniejszych elementów tego PDA (szczegółową listę parametrów technicznych znajdziecie w ramce) należy doskonałej jakości wyświetlacz 2,8 cala o rozdzielczości 640 x 480 punktów, z podświetlaniem regulowanym w 11-stopniowej skali. Sercem X800 jest 500 MHz jednostka centralna Samsunga - w pewnym sensie nowość w świecie PDA (do tej pory CPU tej firmy charakteryzowały się zegarem o 100 MHz wolniejszym). Kolejną istotną cechą, mającą niebagatelny wpływ na komfort pracy z PDA, jest ilość zainstalowanej pamięci operacyjnej. Tutaj mamy, niestety, tylko 64 MB RAM-u (20,69 MB wolnego po twardym resetcie).

Eten X800 należy do urządzeń oferujących

komórkowy dostęp do Internetu w najszybszej dostępnej obecnie w PDA technologii HSDPA. Jego moduł telefonii komórkowej obsługuje bowiem cztery zakresy dla GSM/GPRS/EDGE oraz trzy dla UMTS/HSDPA. W Katowicach, w miejscu o dość dobrym zasięgu HSDPA, udało mi się na karcie Ery wyciągnąć maksymalnie 385 kbps (średnio 280 kbps), przy pobieraniu danych bezpośrednio na PDA.

Połączenia głosowe

Nie mogę specjalnie narzekać na jakość połączeń głosowych. Dźwięk jest dość dobrze słyszalny po obu stronach. Jednak przy odbieraniu połączeń występuje pewne opóźnienie, o którym trzeba pamiętać. Otóż, jeśli ktoś do nas dzwoni, to po wciśnięciu zielonej słuchawki należy odczekać ok. 1,5 sekundy, bo jeśli od razu coś powiemy, to nasz rozmówca tego nie usłyszy (mimo że połączenie jest już nawiązane). Co do wideopojęć to różnie z tym bywa. Często zdarzało się, że już po chwili rozmowy, przestawałem słyszeć rozmówcę,

a z głośnika wydobywał się jedynie szum (druga strona słyszała mnie przez cały czas).

Oprogramowanie

Poza standardowymi dla mobilnych okienek aplikacjami, Eten jak zwykle dorzucił sporo programów od siebie. Znajdziemy tutaj m.in. Zoom SMS (ułatwiający odczytywanie wiadomości), Backup Manager, GPS Viewer, aplikację Call Block List (do automatycznego odrzucania połączeń i SMS-ów), Scenarios (profile głośności i podświetlania), czy też Frequency Dial (dostęp do najczęściej wybieranych numerów z poziomu wygodnego do obsługi palcem menu). Jest również znany plugin do ekranu Today o nazwie Spb Mobile Shell, choć tylko w wersji demo.

Praktycznie każdy producent oferuje teraz funkcję rozpoznawania wizytówek (OCR) i automatycznego dodawania ich do listy kontaktów. W testowanym PDA odpowiada za to aplikacja NameCard Manager i sprawuje się całkiem niezle. Zupełnie nową pozycją w pamięci Glofiisha jest Task Manager, który pozwala zamykać, a nie tylko minimalizować uruchomione programy.

Multimedia

Za odsłuchiwanie radia przez wbudowany tuner FM, odpowiada ten sam program, co w poprzednim PDA tego producenta. Pozwala on na proste wyszukiwanie stacji, dodawanie ich do ulubionych i wyłączanie ekranu w celu oszczęd-

zenia energii. Szkoda tylko, że zabrakło wsparcia dla RDS-u (mimo że jest przecież obsługa TMC), tym samym nawet nazwy stacji trzeba wprowadzać ręcznie.

Radia można słuchać wyłącznie na słuchawkach, które i tak, oczywiście, są potrzebne, gdyż działają jak antena. Jednak w Eten G500 mimo wszystko istniała opcja przekazania dźwięku na główny głośnik PDA. Może jednak pojawi się to także w kolejnej odsłonie pamięci ROM.

Aparat cyfrowy, jak w większości PDA, jest raczej marnej jakości. Zdjęcia są niezbyt ostre, a kolory nieodpowiadające rzeczywistości.

Nawigacja GPS

Dzięki technologii A-GPS, stosowanej powszechnie w palmtopo-telefonach z wbudowanym odbiornikiem nawigacji satelitarnej, Glofiish X800 bardzo szybko lokalizuje pozycję użytkownika. Technologia ta przyspiesza bo-

wiem start odbiornika, bazując na pobranych wcześniej z Internetu informacjach, dotyczących aktualnego położenia satelitów. Podobnie jak w poprzednich modelach PDA korporacji ETEN, tak i tutaj sercem odbiornika jest układ SiRF Star III, który nie zawiedzie nawet w trudnych warunkach recepcji sygnału. Jego możliwością są porównywalne do tego, co oferują inne urządzenia tego typu - zarówno samodzielne odbiorniki na Bluetooth, jak i PDA z wbudowanym układem SiRF Star III.

Akcesoria

W komplecie z PDA, poza stertą książeczek (w tym jedną w naszym języku), folią ochronną na ekran, płytą CD, ładowarką sieciową i kablem USB, otrzymujemy słuchawki z mikrofonem i pilotem na kablu oraz etui. Pomaga ono wygodnie przenosić urządzenie zawieszane na pasku, w pozycji poziomej. Całość wykonana jest ze skóropodobnego tworzywa i zamyka się na magnetyczny klips. Szkoda tylko, że do takiego nawigacyjnego urządzenia producent nie dorzuca od razu uchwyty z przysawką do szyby oraz ładowarki samochodowej.

Standardowy stereofoniczny zestaw słuchawkowy zapewnia dźwięk dobrej jakości. Pilot ma wbudowany mikrofon, mały potencjometr kontroli głośności oraz klawisz odbioru i odrzucania połączenia. Niestety, mimo że w PDA jest program do wybierania głosowego, to nie można aktywować go wspomnianym klawiszem (choć w przypadku słuchawki Bluetooth wybieranie głosowe działa prawidłowo).

Wydajność

Procesory Samsunga od samego początku cieszyły się w PDA bardzo dobrą opinią. Choć najpierw podchodzono do nich z obawą, okazało się, że oferują one wydajność porównywalną nawet z szybszymi nominalnie jednostkami Intel. Oczywiście, gdy mowa o wydajności pracy systemu, znaczenie ma nie tylko procesor, ale i układ graficzny oraz odpowiednio zoptymalizowane sterowniki. Dlatego trudno przewidzieć, jak będzie się zachowywać dys-

ponujący podobnym CPU palmtop, skonstruowany przez innego producenta. Procesor 500 MHz powinien jednak zapewnić całkiem rozsądną wydajność - przynajmniej teoretycznie. Niestety, nie jest wcale tak dobrze. Eten X800 nie potrafi najwyraźniej udźwignąć ciężaru - ekran VGA i jego odświeżanie jest wyraźnie wolne. W testach wydajności, przy odtwarzaniu filmów w aplikacji TCPMP ledwo radził sobie z plikami o rozdzielczości 320 x 240 punktów - nie ma mowy o odtwarzaniu filmów wcześniej nieprzekonwertowanych. Wydajność w mobilnych grach jest również tragiczna, a fatalny sterownik do obsługi wyświetlacza dotykowego powoduje dodatkowo drastyczny spadek mocy w momencie dotknięcia rysikiem ekranu.

Jedyną dobrą wiadomością mam dla osób uzależnionych od pogaduszek sieciowych, wykorzystujących zwłaszcza komunikację głosową. Otóż Skype działa na X800 całkiem dobrze, zarówno po WiFi, jak i z wykorzystaniem modułu telefonii komórkowej w zasięgu sieci 3G.

Czas pracy na baterii

Ogniwo zasilające o pojemności 1530 mAh jest jednym z większych stosowanych w PDA. Zapewnia ono raczej standardowy czas pracy Glofisha na baterii. I tak, w czasie słuchania radia z wyłączonym ekranem wytrzyma 9 godzin, a przy plikach MP3 czas pracy jest o 4 godziny dłuższy. Natomiast przy włączonym ekranie (podświetlenie na jednym z niższych stopni) w

teście czytania e-książki X800 wyłącza się po ok. 10 godzinach, natomiast nawigacja GPS rozładowuje baterie o 4 godziny szybciej.

Stabilność

Piętą achillesową palmtopo-telefonów firmy Eten było zazwyczaj oprogramowanie. Nie chodzi tutaj o niewielką ilość aplikacji, czy też ograniczoną ich funkcjonalność - akurat pod tym względem programistom Etena nie można było nic zarzucić. Gorzej bywało w kwestii stabilności pracy systemu operacyjnego i tych dodatkowych aplikacji. Ponadto niektóre błędy powielane są rutynowo. I tak pierwsze egzemplarze X800 „cierpiały” m.in. na zapominanie hasła dostępu do systemu, na co narzekali również użytkownicy poprzednich modeli. Problem ten jednak w końcu rozwiązano, udostępniając szybko po premierze PDA nowy obraz pamięci ROM. Skorygował on również wiele innych usterek, których nie miałem możliwości odczuć na swojej skórze, gdyż otrzymałem X800 już z poprawioną edycją systemu.

To jednak nie oznacza, że najnowszy Glofish działa już jak powinien. Wciąż zdarzają się sytuacje, które zmuszają użytkownika do zresetowania PDA (jest to czynność, o której posiadacze palmtopo-telefonów konkurencji potrafią czasem zapomnieć). Nawet bez instalowania dodatkowych aplikacji, system potrafił płać figle przy normalnym użytkowaniu. Był świadkiem różnych zwiśców, czasem jednego programu, jak menadżer Bluetooth, lub nawet całego PDA. Potrafiło do tego dojść w

momencie odbierania połączenia, przy wyłączeniu PDA bądź nawet w środku nocy, gdy palmtopo-telefon pracował w stanie czuwania (osoby korzystające z funkcji budzika dostępnej w Windows Mobile, mogą czasem zdziwić się, gdy ich nowa zabawka zapomni odpalić alarm). Czasem wieszal się sam moduł telefonii komórkowej, czego nie byłem świadom, do chwili podjęcia próby nawiązania połączenia. Kończyła się ona komunikatem o braku zasięgu, mimo że paski wskazywały sporą moc sygnału.

Podsumowanie

Zawiedzeni? Nie wiem jak wy, ale ja na pewno tak... choć nawet nie tym, że Eten ponownie nie popisał się w kwestii stabilności pracy systemu. Tego bowiem można się było poniekąd spodziewać, znając poprzednie PDA tej marki (choćby pobieżnie, z naszych czy innych testów publikowanych w sieci). Czuję się zawiedziony fatalną wydajnością tego urządzenia, którego - pod tym względem - porównać można do Wizarda czy innych PDA z 200 MHz procesorem Texas Instruments.

Natomiast, wracając do kwestii oprogramowania, nie mieści mi się w głowie, jak po

tak długim okresie wewnętrznych testów tego palmtopo-telefonu, wciąż wypuszcza się na rynek tak niedorobiony produkt. Oczywiście, można liczyć na to, że choroby toczące oprogramowanie testowanego PDA zostaną w końcu poprawnie zdiagnozowane i znajdzie się na nie jakieś lekarstwo, ja jednak nie liczyłbym na cudowne ozdrowienie przy kolejnej czy nawet następnej aktualizacji systemu. Sądząc po poczynaniach producenta przy okazji udostępniania poprawek do poprzednich modeli, wiele kluczowych kwestii pozostało bez w pełni satysfakcjonującego rozwiązania.

Mimo że na obecną chwilę pod względem parametrów technicznych Glofish X800 jest poniekąd urządzeniem raczej bezkonkurencyjnym, to jednak niezadowolająca wydajność i tylko 64 MB pamięci RAM sprawia, że trudno jest mi go z czystym sumieniem polecić. O rozrywce (chyba że w grę wchodzi pasjans) i multimediami powinniśmy praktycznie zapomnieć, no, może poza radiem i muzyką, choć z tym ostatnim też nie jest zbyt różowo, zważając na krótki czas pracy tego PDA w porównaniu do dedykowanych odtwarzaczy MP3. Nawigacja spisuje się w miarę dobrze, głównie dzięki zastosowaniu układu SiRF Star III.

Najgorsze jest jednak to, że przez swą powolność najnowszy Eten nawet w zastosowaniach typowo biurowych nie wypada najlepiej. Ciekawi mnie jednak, ile winy za taki stan rzeczy ponosi sam CPU, a ile zwałić trzeba na układ graficzny lub kiepskie sterowniki. Innymi słowy, czekam na kolejną próbę rehabilitacji producenta w oczach użytkowników. Może kolejny PDA zaskoczy nas w końcu nie tylko parametrami, ale faktyczną wydajnością i stabilnością pracy?

Jakub Kańczugowski

Eten Glofish X800

Parametry techniczne

wymiary	113,5 x 60,5 x 15,8
waga	147 g
akumulator	Li-Pol 1530 mAh
czas czuwania	150 h
czas rozmowy	4 h
procesor	Samsung S3C 2442 500MHz
zakresy	Quad-Band GSM 850, 900, 1800, 1900 MHz, WCDMA 850, 1900, 2100 MHz
pamięć	256 MB Flash ROM, 64 MB SDRAM + microSD
system operacyjny	Windows Mobile 6.0 Professional
GPS	SIRFStar III z obsługą SIRF instant FIX

Wyświetlacz

rozdzielczość	2,8", 640 x 480 pikseli, TFT
liczba kolorów	65 tys.

Transmisja danych

GPRS	tak, klasa 10
EDGE	tak, klasa 10
3G	HSDPA do 3,6 Mbps
WLAN	WiFi IEEE 802.11b/g
IrDA	nie
Bluetooth	v2.0 class 2 + EDR (Enhanced Data Rate)
USB	tak
MMS	tak
przeglądarka	Internet Explorer Mobile

Funkcje

funkcje głosowe	wybijanie głosowe, tryb głośnomówiący
dyktafon	tak
Java	MIDP 2.0
aparat fotograficzny	2.0 Mpix, AF, do 1600 x 1200 px + Kamera VGA
odtwarzacz MP3	tak
inne funkcje	radio FM